

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

KÉSZÜLT AZ 1907/2006/EK, AZ 1272/2008/EK ÉS A 2015/830/EU RENDELET SZERINT
ÖSSZHANGBAN VAN A 2015/830/EU RENDELETTEL MÓDOSÍTOTT 1907/2006/EK RENDELET (REACH)
II. MELLÉKLETÉVEL

1. SZAKASZ AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító

Terméknév: Timsó
Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát
EC szám: 233-141
CAS szám: 7784-24-9
- Összetétel: egy összetevőjű anyag
- Eredet: szervesetlen

1.2. Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Bőrcserzésre, papíriparban, enyvezésnél, víztisztításra, szövetek festésénél, szobafestésnél pórustömítő anyagként, zsírtalanító tisztítószerként.

Ellenjavallt felhasználások: Nincs
Felhasználási terület: Lakossági és közületi felhasználás.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

A vállalat azonosítása

Gyártó cég neve: KLORID VEGYI- ÉS MŰANYAGIPARI ZRT.
címe: 4150 Püspökladány, Község dűlő 1.
telefon: +36 54/451-308
fax: +36 54/451-420
e-mail: klorid@externet.hu

Összetétel információ: www.klorid.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy neve: Nagy József
e-mail címe: klorid@externet.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
1096 Budapest, Nagyvárud tér 2.
Tel: +36 80/201-199 (éjjel-nappal díjmentesen hívható zöld szám)
+36 1/476-6464 (éjjel-nappal díjmentesen hívható szám)

2. SZAKASZ A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék besorolása

Osztályzás: az Európai Parlament és Tanács 1272/2008 EK rendelet (CLP/GHS) szerint

VESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYOK/KATEGÓRIÁK	EU VESZÉLYJEL	FIGYELMEZTETŐ „H” MONDATOK
Bőrirrit 2. Szemirrit 2.	GHS07	H315 Bőrirritáló hatású. H319 Súlyos szemirritációt okoz.

2.2. Címkézési elemek

Az 1272/2008 EK (CLP) rendelet szerinti címkézés

Termékazonosító: Timsó
Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát
CAS szám: 7784-24-9
EC szám: 233-141
Veszélyt jelző piktogramok: GHS piktogram

GHS07

Figyelmeztetés: Figyelem

Veszélyességi osztály/kategóriák

Bőrirrit 2. Bőrirritáció 2

Szemirrit 2 Szemirrit 2

A veszélyre figyelmeztető „H” mondatok

H315 Bőrirritáló hatású

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

Óvintézkedésre vonatkozó „P” mondatok

P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

2.3. Egyéb veszélyek

Az anyag az 1907/2006/EK rendelet XIII. melléklete szerint nem felel meg a perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT) vagy a nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyagokra vonatkozó kritériumoknak.

3. SZAKASZ ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1. **Anyagok:** nem

3.2. **Keverék:** igen

Terméknév: Timsó

Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát

MEGNEVEZÉS	CAS SZÁM	EU SZÁM	KONCENTRÁCIÓ (%)	VESZÉLYESSÉGI PIKTOGRAM	OSZTÁLYOZÁS CLP VESZÉLYESSÉGI KATEGÓRIA	H MONDAT
Kálium-alumínium-	7784-24-9	233-141	100	GHS07	Bőrirrit 2. Szemirrit 2.	H315 H319

A H mondatok teljes szövege a 16. szakaszban található.

4. SZAKASZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése**

Általános tanács: zuhanyzás javasolt. Az elszennyeződött ruhadarabot azonnal el kell távolítani, beleértve a cipőt is.

Az elsősegélynyújtásra vonatkozó utasítások az expozíciós utak szerint

Belélegezve: Gondoskodni kell friss levegőről, helyezze nyugalomba a sérültet. Forduljon orvoshoz, amennyiben tartós köhögés vagy légzőszervi irritáció keletkezik.

Szemmel érintkezve: Azonnal bő vízzel (minimum 15 percig) mossa ki a szemet a szemhéjak széthúzása mellett. Ha lehetséges a kontaktlencsét távolítsa el, folytassa a mosást. Szemirritáció (fájdalom, homályos látás, égő érzés) esetén forduljon orvoshoz.

Bőrrel érintkezve: Az anyaggal szennyezett ruhát azonnal el kell távolítani. Bő vízzel mossa le a bőrfelületet. Tartós bőrirritáció esetén (égő érzés, kiütés) forduljon orvoshoz.

Lenyelés esetén: Nem szabad hánytatni. Ha a sérült eszméletlenül van, mossuk ki a száját, lehetőség szerint itassunk vele vizet illetve tejet, aztán kórházba kell szállítani.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Belégzés: Égő érzés, köhögés, nehézlégzés, torokfájás. A tünetek késleltetve jelenhetnek meg.

Bőr: Vörösség, bőregések, fájdalom.

Szem: Vörösség, fájdalom, égések.

Lenyelés: Hasi fájdalom, égőérzés, sokk vagy ájulás, hányás, eszméletlenség.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Utasítások orvosoknak: Kezelés a fellépő tünetek szerint.

Speciális ellátásra és az elsősegélynyújtásra vonatkozó előírás: Az elsősegélynyújtó viseljen védőfelszerelést a keresztszennyeződések elkerülésére.

5. SZAKASZ TŰZOLTÁSI INTÉZKEDÉSEK**5.1. Oltóanyag**

Alkalmazható oltószer: A környező tűznek megfelelően kell megválasztani (pl. porral oltó, vízpermet, szén-dioxid, habbal oltó)

Biztonsági okokból nem alkalmazható oltószer: Nem ismert.

5.2. Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek: Tűz során irritatív és maró gázok, füst keletkezik (Nátrium-oxid füst, Szén-dioxid gáz)

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: A teljes testet, arcot és fejet védő lúgálló felszerelés alkalmazandó. Nem éghető anyag. Tűzveszélyességi jele F.

6. SZAKASZ INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ KÖRNYEZETBE JUTÁS ESETÉN**6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások**

Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében

a) Viseljünk védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.

b) Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.

A sürgősségi ellátás esetében

Viseljünk megfelelő személyi védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nagy mennyiségű termék élővízbe, csatornába jutását meg kell akadályozni.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

A szabadba jutott anyagot fel kell szedni A szennyezett anyagot zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre kell szállítani. A maradék anyagot bő vízzel le kell mosni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Nem alkalmazható.

7. SZAKASZ KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Gondoskodjunk arról, hogy megfelelő szellőztetés legyen a termék használata közben. Tartsa be a címkén megadott utasításokat. A munkavégzés során tilos enni, inni, dohányozni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolás: Elkülönítve jól szellőző, hűvös helyiségben kell tárolni, közvetlen napfénytől védve. Élelmiszertől, italtól és takarmánytól külön kell tárolni.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

A termék a háztartásban vagy közületekben használatos tisztítószer. A megadott használati és adagolási előírásokat be kell tartani.

8. SZAKASZ AZ EXPOZÍCIÓ ELLENI VÉDEKEZÉS/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek

A munkahelyen alkalmazandó határértékek adatai Magyarországon hatályos határértékeket figyelembe véve az anyag nem rendelkezik. Magyar szabályozás: a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelettel (munkahelyi levegőben megengedett határérték)

8.2. Az expozíció elleni védekezés

Műszaki munkavédelmi intézkedések: Tartsuk be a kezelésre és tárolásra vonatkozó előírásokat. Tartsuk be a személyi higiéniaira vonatkozó előírásokat. A munkavégzés során ne egyen, ne igyon, ne dohányozzon. A munka végeztével mosson kezet. A szennyezett ruházatot vegye le és mossa ki.

Egyéni óvintézkedések, védőfelszerelések

a) **Szem-/arcvédelem:** Viseljünk szem- vagy arcvédőt.

b) **Bőrvédelem:** Védőruha és védőkesztyű (latex).

c) **Légutak védelme:** Zárt térben megfelelő szellőzést vagy légcserét kell biztosítani.

Környezeti expozíció ellenőrzése

Meg kell akadályozni a termék talajba, élővízbe vagy csatornába jutását.

9. SZAKASZ FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot: szilárd (kristályos vagy por)

Szín: színtelen

Szag: szagtalan

Szag küszöbérték: nincs adat

pH-érték (1%-os oldatban 20 °C-on): 3-3,5

Olvadáspont (°C): 90 °C

Tűzveszélyesség (szilárd, gázállapot): nem tűzveszélyes

Relatív sűrűség (vízre vonatkoztatva): 1000 kg/m³

Öngyulladás (szilárd, gáz) hajlam: nem öngyulladó

Bomlási hőmérséklet °C: >400

Gőznyomás (kPa): nem meghatározott

Oldhatóság vízben (20 °C): 105 g/l

Relatív gőzsűrűség (levegő=1): nem meghatározott

Párolgási sebesség: nem meghatározott

9.2. Egyéb információk: A termék nem tartalmaz szerves illékony komponst (VOC).

10. SZAKASZ STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. **Reakciókészség:** Vízzel reagálva hidrolizál.

10.2. **Kémiai stabilitás:** Normál hőmérsékleti viszonyok és előírás szerinti tárolás esetén stabil.

10.3. **A veszélyes reakciók lehetősége:** Rendeltetésszerű használat esetén nincs.

10.4. **Kerülendő körülmények:** Lúgok, lúgos készítmények.

10.5. **Nem összeférhető anyagok:** Tömény és híg lúgok, lúgos keverékek.

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

10.6. **Veszélyes bomlástermékek:** Nem meghatározott.

11. SZAKASZ TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás

Lenyelve: LD50 (oral) patkány (mg/kg): Nem áll rendelkezésre adat.

Belélegezve: LC50 (inhalatív) mg/¼ h: Nem áll rendelkezésre adat.

Bőrrel érintkezve: LD50 (dermal) patkány (mg/kg): Nem áll rendelkezésre adat.

Bőrkorrózió/bőrirritáció: Skin Corr. 2

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: Eye Dam. 2

Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: Reverzibilis módon irritálja a légző rendszert és a nyálkahártyát. Hosszantartó vagy ismételt expozíció hatására érzékeny személyeknél szenzibilizáló hatású.

Csírasejt mutagenitás: nincs adat

Rákkeltő hatás: nincs kísérleti eredményből származó adat

Reprodukciós toxicitás: nincs kísérleti eredményből származó adat

12. SZAKASZ ÖKOLÓGIAI ADATOK

12.1. Toxicitás

A vízi organizmusokra káros hatással van a pH eltolódás miatt.

Víztoxicitási adat: LC 50 (96h): Nem áll rendelkezésre adat.

Környezetre veszélyes tulajdonságok: A terméket nagyobb mennyiségben tilos a talajvízbe, a felszíni vizekbe vagy a csatornahálózatba juttatni.

12.2. **Perzisztencia és lebonthatóság:** Vízben és talajban hidrolízis útján bomlik le.

12.3. **Bioakkumulációs képesség:** Nem áll rendelkezésre adat.

12.4. **A talajban való mobilitás:** Környezetbe kerülve a talajban hidrolízis útján lebomlik.

12.5. **A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei**

PBT-érték: nem alkalmazható

vPvB-érték: nem alkalmazható

12.6. **Egyéb káros hatások:** Nem áll rendelkezésre további adat.

13. SZAKASZ ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Felhasználatlan termékből származó hulladék: A rendeltetészerű előírt módon történő használaton kívül tilos talajba, lefolyóba üríteni. A fel nem használt anyagot vagy szennyezett maradványát veszélyes hulladék gyűjtő helyre kell szállítani. Élővízbe, közcatornába juttatni tilos!

Kiürült csomagolóanyag kezelése: Tisztítás után a csomagoló anyag újra hasznosítható (regranulálás). Tisztítás vízzel.

Ártalmatlanítás: EWC:200115 szerint (háztartási hulladékok és ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok). Az üres edényzetet tilos bármilyen más célra felhasználni.

14. SZAKASZ SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. **UN-szám:** nincs meghatározva

14.2. **Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:** A veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint nem veszélyes áru és nem jelölésköteles.

14.3. **Szállítási veszélyességi osztály(ok):** nincs meghatározva

14.4. **Csomagolási csoport:** nincs meghatározva

14.5. **Környezeti veszélyek**

Környezetre veszélyes (ADR/RID): nem

Tengeri szennyező (IMDG): nem

14.6. **A felhasználót érintő különleges óvintézkedések**

EmS szám: F-A, S-B

Korlátozott mennyiség: nincs meghatározva

14.7. **A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás:** nem jellemző.

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

15. SZAKASZ SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK**15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok****Érvényes jogszabályok**

1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről

1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról

220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól

98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet vízzennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól

16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

648/2004 EK rendelet a mosó és tisztítószerkekről

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

1907/2006 EK rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről

1272/2008 EK rendelet a veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelvek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról

2015/830/EU rendelet a vegyianyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelést nem végeztek.**16. SZAKASZ EGYÉB INFORMÁCIÓK****Rövidítések**

ADR: A veszélyes Áruk Nemzetközi közúti szállításáról szóló Európai Megállapodás

CAS: Chemical Abstract Service (regisztrációs szám)

EWC kód: Európai hulladék katalógus

EC₅₀, EC₁₀: Az anyag tényleges koncentrációja, amely a legnagyobb válaszreakció 50%-át/10%-át eredményezi.LC₅₀, LC₁₀ (50%-os/10%-os halálos koncentráció): Az anyag azon koncentrációja a vízben, amely a kísérleti állatcsoport 50%-ának/10%-ának elhullását okozza.LD₅₀(lethal dose): A kísérleti állatok 50-át elpusztítja.**Legfontosabb szakirodalmi hivatkozás**

A hatóanyag szállítójának magyar nyelvű biztonsági adatlapja Verzió 2.0-2012.11.30.

Az anyag osztályozása az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint	Osztályozási eljárás
Bőrirrit 2	kísérleti adatok
Szemirrit 2.	kísérleti adatok

Vonatkozó H- és P-mondatok**H mondatok**

H315 Bőrirritáló hatású.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

P mondatok

P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Javasolt képzések

A felhasználó felelőssége valamennyi a kezelésre vonatkozó utasítás, jogszabály betartása. Rendszeres használatánál munkavédelmi oktatást kell tartani. A termék kizárólag a megjelölt rendeltetési célra használható. A biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók részére rendelkezésre áll.

BIZTONSÁGI ADATLAP

TIMSÓ

Verzió	4.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2018.06.15.
Érvénybelépés dátuma	2018.06.15.

A biztonsági adatlap a legjobb tudomásunk szerint készült. Az itt megadott tájékoztatás pontos. Bármely anyag vagy készítmény alkalmasságának végső meghatározása a felhasználó egyedüli felelőssége. Valamennyi anyag ismeretlen veszélyt is jelenthet, ezért óvatosan kell alkalmazni. Bár itt feltüntettünk bizonyos veszélyeket, azt azonban nem lehet garantálni, hogy csak ezek a veszélyek állnak fent.

KÉSZÍTETTE:

Klorid Vegyi- és Műanyagipari Zrt.

4150 Püspökladány

Község dűlő 1.

Tel./fax: +36 54/451-420